

«نگرشی به شیوه های نظم و داد خواهی در متون

ادب فارسی عصر سلجوقیان»

تألیف

دکتر داریوش زرگری مرنندی

انتشارات والقلم

سرشناسه	زرگری مرندي، داريوش، ۱۳۲۹
عنوان و نام پديدآور	نگرشي به شيوه هاي تظلم و دادخواهي در متون ادب فارسي عصر سلجوقيان/تأليف داريوش زرگري مرندي.
مشخصات نشر	تهران: والقلم، ۱۳۲۹.
مشخصات ظاهري	۲۳۷ ص
شابک	۷۰۰۰۰ ريال
	۹۷۸۶۰۰۹۳۸۶۸۲۶
وضعيت فهرست نويي	فيبا
موضوع	اقامه دعوا—ايران
موضوع	حقوق در ادبيات
موضوع	اقامه دعوا
موضوع	ايران—تاريخ—سلجوقيان، ۴۲۹-۵۹۰ ق.
رده بندي کنگره	۱۳۹۲ : ۴ / ۷ الف / KM۴۶۳
رده بندي ديويي	۲۴۷/۵۵۰۵
شماره کتابشناسي ملي	۳۲۴۳۶۵۹

انشارات والقلم

۱۳۹۲

نوبت چاپ اول: ۱۳۹۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

کليه حقوق براي ناشر محفوظ است

آدرس پخش: تهران - بلوار فردوس شرقي نرسيده به فلکه دوم صادقيه پاساژ ارمنان طبقه همکف

دوfter: ۴۴۰۶۸۲۰۸

تلفن: ۴۴۰۵۷۹۳۹

چاپ ايليا

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
	فصل اول :
۳	۱. مقدمه
۱۰	۲. بیان مساله
۱۶	۳. فایده بحث
۲۱	۴. روش تحقیق
	فصل دوم :
۲۵	۱. ماهیت « لغت » و « اصطلاح »
۳۳	۲. فرق اصطلاح و لغت
۳۶	۳. اهمیت اصطلاحات در علوم و نقش آنها در تفهیم و تفهم
۴۱	۴. آمیختگی اصطلاحات فقهی در فرهنگ فارسی
	فصل سوم:
۵۴	مروری کوتاه بر اوضاع سیاسی، اجتماعی عصر سلجوقیان

فصل چهارم:

۱. در معنای داوری و دادخواهی ۷۳
۲. پیراهن از کاغذ پوشیدن ۸۶
۳. جامه سرخ پوشیدن ۹۳
۴. جامه سرخ کردن ۹۴
۵. کفن پوشیدن ۹۶
۶. زنجیر عدالت ۹۹
۷. دادخواهی بدون تشریفات قانونی و بدون واسطه با سلطان ۱۰۲
۸. تظلم به شیوه بانگ نماز بی هنگام بر مناره مسجد ۱۰۷
۹. محاکمه غیابی بدون دادرسی و دادخواهی ۱۱۶
۱۰. تظلم از ملکدان دراعیاد (مهرگان و نوروز) ۱۴۷
۱۱. لزوم ارائه ینه و دلیل و برهان جهت دادخواهی ۱۵۱
۱۲. دادخواهی بدون ادله اثبات دعوی ۱۶۳
۱۳. چگونگی رسیدگی به تظلم و دادخواهی از قضات ۱۶۹

فصل پنجم

۱۸۰

سجده

۱۸۹

کتابنامه

www.ketab.ir

چکیده:

یکی از لوازم و ضروریات زندگی اجتماعی وجود قوانینی است که حاکم بر روابط افراد آن جامعه باشد. تا حقوق آنان از تعدی و تجاوز غیر، مصون و محفوظ بماند. بررسی سابقه تاریخی این امر و بیان نظام حقوقی و قانونی حاکم بر جامعه، بدون آشنایی با نظام ادبی و اخلاقی و عرفی معمول در جامعه ممکن نیست. زیرا شرایط زمانی و مکانی و اوضاع سیاسی اجتماعی و فرهنگی اقتصادی و دینی مذهبی هر دوره، چگونگی وضع قوانین و اعمال و نظارت و کنترل آن را نسبت به دوره های دیگر متمایز می سازد مقوله آیین دادرسی و شیوه های تظلم و داد خواهی موضوع کتاب حاضر نیز از این قاعده کلی مستثنی نمی باشد. به طور نمونه یکی از روش های معمول و متداول دادخواهی در گذشته به شیوه کاغذین جامه بوده که در کشورهای دیگر نیز با اندک تفاوت

اعمال می شد. در عصر کنونی نیز بعضاً این سنت پیشینه به صورت فردی یا گروهی در دفاع از حقوق فردی و یا اجتماعی با به تن کردن پارچه سفید به عنوان نماد از خود گذشتگی تجلی پیدا می کند؛ که ریشه در فرهنگ گذشته دارد. در این پژوهش نظر به سابقه و شواهد فراوان در آثار مشهور و منظوم شعراء و نویسندگان، با توجه به گسترگی آن به لحاظ محدودیت زمانی پژوهش صرفاً در عصر سلجوقیان مورد بررسی و استناد و استدلال شده است، تا ضمن دستیابی به کاربرد صحیح و درست مفاهیم حقوقی و الگوهای عملی مناسب، با بهره گیری از نظم و نثر بلیغ و فصیح و نغز نویسندگان و شعراء موجبات برانگیختن حس مسئولیت اخلاقی در جامعه باشد.